

PRZEGLĄD POMORSKI

DZIENNIK CHELMŹYŃSKI

Pismo demokratyczne i bezpartyjne poświęcone sprawom kulturalno - oświatowym i gospodarczym

PRENUMERATA:

wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt z dodatkiem tygodniowym „ST RZECHA RODZINNA“ wynosi miesięcznie w ekspedycji 2,10 zł, z odnośnikiem w dom przez listonosza 2,46 zł, kwartalnie 7,88 zł.

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie gazety.

Nakładem i drukiem „Drukarni Przemysłowej“ (Fr. Miemczyk) w Chełmży.

Redakcja czynna od godziny 11 — 12 i od 16 — 17-tej.

Redaktor odpowiedzialny: FRANCISZEK MIEMCZYK, Chełmża.

Telefon 72.

OGŁOSZENIA:

10 groszy za milim. 1 łamowy, szerokości 33 mm. Za reklamy na stronie tekstowej szerokości 82 m/m. 50 gr. na II-giej 75 gr. na I-ej 1,— zł.

Przy powtórzeniu ogłoszeń udziela się rabatu. — Przy dochodzeniach sądowych i konkursach wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagraniczne 25% dopłaty.

Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsca administracja nie odpowiada. Konta bankowe: Miejska Kasa Oszczędności — Bank Ludowy Chełmża — Miejsce płatności — Chełmża. —

Redakcja Administracja i Ekspedycja: Chełmża, przy Rynku Bednarskim nr. 1., narożnik ul. Hallera

Nr. 122.

Chełmża, czwartek, dnia 30-go maja 1929 r.

Rok II.

Święto Polski Chrystusowej.

W Polsce, gdzie uroczystości kościelne tak często łączą się z symbolem odrodzonego państwa, święto Bożego Ciała posiada szczególniejsze znaczenie.

Jest ono bowiem symbolicznym zaznaczeniem w dniu oddawania najwyższej czci Ciała Bożego przez Kościół, powszechnej łączności Narodu z Kościołem.

Od chwili, gdy po raz pierwszy z murów katedry polskiej wyłonił się na słońce uroczysty i barwny korowód duchowieństwa, dostojników koronnych, patrycjatu, szlachty i mieszczan, — minęły już wieki całe.

Jak cienie przeszły dynastje Piastów, Jagiellonów i Wazów; jak burza przewalił się nad Rzeczpospolitą najazd szwedzki, kozackie bunty i rebelje. Jak tęczowe koło Fortuny przetoczyła się Polska starszszlachecka — ku przepaści. Ciało jej zrumienione krwią bohaterską — rozszarpały kruki i wrony. O kościołach, bielejących na pustyniach nieprawości, zapomnieć pragnął świat. Tak, jak zbrodniarz pragnie z pamięci swej ofiary wymazać widmo swej zbrodni.

Napróżno! Co roku dźwigał się ze śmiertelnej pościeli trup męczennika i ze słońcem monstrancji na piersiach kroczył przez ulice miast i wsi, ukazując ludowi — jego Boga i Zbawcę, a katom — Mściciela.

I pochylały się kornie przed Majestatem Najwyższego głowy podbitych, ale nie zwyciężonych i bledli najeźdźcy, którzy tego hołdu zabronić im nigdy nie mieli odwagi.

Nastał dzień sądu. Zatrząsł się świat w posiadach i skapał we krwi. Jak trzciny łamały się potęgi i trony. Bóg wywyższył maluczkich.

Dziś nad procesją Bożego Ciała nie ulatuje już jęk ludu, męczonogo za wiarę i miłość Ojczyzny. Wyszliśmy z katakumb.

Polska przez „Cud nad Wisłą“ podniosła swe dawne sztandary i stała się znowu przedmurzem chrześcijaństwa. Piersiami swymi wytrzymuje zalew barbarji, krew ofiarną swoich synów rzuca na szalę Sprawiedliwości i pokoju.

I jak w dawne lata, gdy wszystkie stany łączyły się, aby ukorzyć się wspólnie w dniu uroczystym przed tajemnicą Przenajświętszego Sakramentu w zachowaniu pięknej tradycji, co roku w wolnej Polsce, już tak od dziesięciu lat, stają znów obok siebie przy baldachimie arcybiskupa, prezydent Rzeczypospolitej, Sejm i Senat wraz z rządem, wojskowość i niezliczone organizacje społeczne ze sztandarami.

Jest to pięknym i powszechnym stwierdzeniem, iż Polska moono przy wierze świętej ojców swych i dziadów stoi i stać po wszystkie czasy pragnie.

Więc gdy dzisiaj w stolicy naszej Ojczyzny do procesji Bożego Ciała stanie rząd Najjaśniejszej Rzeczypospolitej, to aktem tym zaświadczy ponownie, że naród, który przeszedł katusze niewoli, a nie spłamił się nigdy hańbą zaprzaństwa, gotów jest zawsze bronić nietylko swej ziemi, ale i swego Boga.

Przed doniosłami zmianami na Litwie?

Sensacyjna zapowiedź ugody z opozycją i ustąpienie Waldemarasa.

„Rigasche Rundschau“ donosi z Kowna, że na ostatniej konferencji partji rządzącej na Litwie t. zw. Tautininków, powzięto uchwałę wciągnięcia do współpracy w rządzie lepszych sił, mianowicie chrześcijańskich demokratów i ludowców.

Decyzja ta zapadła pod nieobecność na konferencji partyjnej dwóch zdecydowanych przeciwników kompromisu, mianowicie Waldemarasa i ministra spraw wewnętrznych Mustejtisa.

Szereg przywódców partji zwraca uwagę, że obecny system rządzenia na Litwie nie da się

utrzymać na czas dłuższy i spowodować może nie dające się przewidzieć katastrofalne następstwa. Jak gdyby potwierdzeniem zmiany kursu na Litwie jest wiadomość o ustąpieniu Mustejtisa.

W kołach Tautininków dają do zrozumienia, że Mustejtis ustąpił, nie mogąc wykryć sprawców zamachu na Waldemarasa, w rzeczywistości zaś ustąpienie jego ma otworzyć drogę do porozumienia partji rządzącej z opozycją.

Na porządek dzienny wysuwa się obecnie sprawa ustąpienia Waldemarasa.

Układy laterańskie.

Rzym, 28. 5. Król Wiktor Emanuel powrócił dziś z podróży na wyspę Rodos. Podpisanie układów laterańskich przez króla jest oczekiwane

dzisiaj, zaś wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi prawdopodobnie jutro. Króla będzie reprezentował Mussolini, a Papieża kard. Gasparri.

Terror sowiecki na Ukrainie.

Ryga, 28. 5. Do Charkowa przybył z Moskwy znany kierownik G. P. U. Jagoda w celu inspekcji oddziałów G. P. U. na Ukrainie oraz omówienia środków walki z mnożącymi się zabójstwami: urzędników sowieckich. Jagoda miał za

proponować ostre represje względem podejrzanych o nastroje antysowieckie. W związku z tem na Ukrainie dokonano krwawych egzekucyj. W Nieżynie, Połtawie, Humaniu i Dniepropietrowsku rozstrzelano 37 osób, przeważnie włościan.

Min. Zaleski wyjeżdża do Madrytu.

W piątek min. Zaleski wyjeżdża przez Paryż do Madrytu.

Równocześnie wyjedzie z Berlina do Madrytu pos. Knoll.

Park im. Paderewskiego w Warszawie.

Na dzisiejszem posiedzeniu rady miejskiej magistrat przystąpił do rady z wnioskiem o przemianowanie parku Skaryszewskiego na park Ignacego Paderewskiego.

Blisko 30.000 sokołów przybędzie na zjazd.

Poznań, 28. 5. Na wszechsłowiński Zjazd „Sokołów“, który odbędzie się od 29 czerwca do 1 lipca 1929 r., zgłosiło swój przyjazd ponad 25 tys. sokołów z Polski i blisko 2 000 z zagranicy.

Wycieczka przemysłowców łotewskich.

Warszawa, 28. 5. W dniu 6 czerwca przyjeżdża do Warszawy wycieczka przemysłowców łotewskich.

Po dwóch dniach pobytu w Warszawie przemysłowcy łotewscy udadzą się do Poznania celem zwiedzenia P. W. K.

Rząd nie zwoła w czerwcu nadzwyczajnej sesji sejmowej.

Warszawa, 28. 5. Rząd nie nosi się z zamiarem zwołania nadzwyczajnej sesji sejmowej w ciągu czerwca. Sprawa konstytucyjnej wejdzie pod obrady po zwyczajnej sesji budżetowej.

Dziennikarze u premiera.

Warszawa, 28. 5. W poniedziałek premier Świtalski przyjął prezydium Syndykatu Dziennikarzy Warszawskich i okazał duże zainteresowanie sprawami dziennikarskimi.

Obrady zjazdu konsularnego.

Warszawa, 28. 5. W dniu 30 bm. rozpoczynają się w Paryżu obrady zjazdu konsularnego. W obradach wezmą udział przedstawiciele konsulatów polskich we Francji, Belgji i Holandji.

Z Warszawy udał się do Paryża dyrektor departamentu konsularnego Łukasiewicz.

Komunikacja okrętowa Gdynia—Havre.

Warszawa, 28. 5. Francuska linja okrętowa „Compagnie Generale Transatlantique“ podjęła regularną komunikację pasażerską i towarową pomiędzy Gdynią i Havrem.

Z Gdyni statki odchodzi przeciętnie co 10 dni i w Hawrze mają połączenie z transatlantyckimi okrętami tej linji, jak również z linjami żeglugi przybrzeżnej.

Z kraju.

Polsko-rumuńska konferencja ekonomiczna.

Polsko-rumuńska konferencja ekonomiczna rozpoczęła swe prace. Przemówienie powitalne wygłosił sekretarz generalny ministerstwa spraw zagr. Gafenco. Na przemówienie odpowiedział mu polski poseł Szembek. Następnie przemawiał sekretarz generalny ministerstwa handlu, któremu odpowiedział członek delegacji polskiej dyrektor Sokołowski, wykazując wszechuropejskie znaczenie zagadnień, podlegających dyskusji.

Druga linja lotnicza Katowice — Warszawa.

Uruchomiona została druga linja lotnicza Katowice — Warszawa i z powrotem. Samoloty nowej linii odlatają z Katowic o godz. 7.45, przybywają do Warszawy o godz. 10.00, odlat. z Warszawy o godz. 16.15 przybywają do Katowic o godz. 18.30. Uruchomienie nowej linii lotniczej okazało się konieczne ze względu na znaczne w ostatnim czasie wzmożenie tego ruchu towarowego i frekwencji pasażerów. W związku ze wzmożeniem frekwencji na P. W. K., zostanie w dniu 27 bm, uruchomiona linja lotnicza z Katowic do Poznania.

Ugotował się żywcem.

W fabryce Koeniga nastąpił wybuch kotła. Znajdujący się obok kotła 48 letni Abraham Rusler poślizgnął się i wpadł do kotła z wrzącymi barwnikami. Zanim zdołano pospieszyć na ratunek, ugotował się, żywcem. Przybyła pomoc wydobyła z kotła spalone zwłoki.

Krwawa tragedia rodzinna.

W miejscowości Horodystawice koło Bóbrki, rozegrała się tragedia rodzinna na tle zemsty. Zamieszkały w tam rolnik Jan Jakubisz, wystrzelił 3 razy z rewolweru do swej żony Zofii następnie strzelił do teścia Antoniego Balasa, oraz szwagra Iwana Balasa. Wszyscy troje ciężko ranni walczą ze śmiercią. Jakubiszyn po tym czynie zbiegł z Horydystawic i przybył do Lwowa i zgłosił się sam do policji.

Olbrymia burza nad Zawierciem.

Nad miastem Zawierciem i okolicą szalała wielka burza, wyrządzając znaczne szkody. Na niektórych ulicach woda dostała się do mieszkań, pozatem uszkodziła drogi, unieruchamiając komunikację na kilka godzin. Nie obeszło się również bez tragicznych wypadków. 20-tetnia Władysława Zajac, usiłując przejść przez zalaną drogę biegnącą wąwozem pod Kromolowem, została przewrócona silnym prądem wody w chwili upadku uderzona płynącym kamieniem w głowę, skutkiem czego poniosła śmierć na miejscu. W Rokitnie Szlacheckim utonęła w rowie dwu i pół letnia dziewczynka Kazimiera Ziaja.

Czytajcie i rozpowszechniajcie „Przeгляд Pomorski”

Juljusz de Gastyne.

Śmiertelny pocałunek

(Przeład z francuskiego).

(Ciąg dalszy). (6)

— Nie, ja zmysły tracę, jam szalona!... To wszystko nie prawda! Mąż mój żyje, mama go nie zabiła... Nie, nie!... Na miłość Boską, chce się zbudzić!

Niestety, to nie był sen, nieszczęśliwa dziewczyna nie zbudziła się. Coraz bardziej powracała jej świadomość okrutnej rzeczywistości.

Mąż jej, Ludwik de Gandran, leżał tam na górze, w sypialni, z głową rozstraskaną; zabójczynią jest Herminja de Sepones, jej matka.

Co za powód nikczemnej zbrodni? Czyżby była jego kochanką?

I kto? Jej matka! Kobieta, znana z miłości i szlachetności, z dobrych uczynków, najprzykładniejsza żona, najlepsza matka! Tak była szczęśliwa z zameżoia córki, ubóstwiała zięcia...

Czyżby kochała go za bardzo i nie mogła znieść tej myśli... tego widoku...

Kongres Eucharystyczny w Toruniu.

Uroczyste otwarcie Kongresu.

Najważniejszą częścią uroczystości dnia tego było plenarne zebranie w wielkiej hali wystawowej na Bydgoskiem Przedmieściu. Zebranie powyższe, które zgromadziło kilka tysięcy osób, oznaczało specjalne otwarcie Kongresu Eucharystycznego. Podziwiać należy, iż zgromadziło się tak bardzo wielu uczestników, którzy zajęli wielkie przestrzenie hal i piater. W pośrodku zbudowano wzniesienie dla XX. biskupów i przedstawicieli władz. U góry, na tle dywanów i zieleni widniała wielka złocona monstrancja, rzeźbiona w drzewie.

Na wstępie chór klerycki z seminarjum pelplińskiego odśpiewał przepięknie hymn „O salutaris Hostia”, kompozycji Górczyńskiego. Dyrygował znakomicie chórem ks. dyr. Wiśniewski.

Wśród uroczystej ciszy ks. biskup Okoniewski ogłosił otwarcie Kongresu Eucharystycznego w Toruniu. Jako gospodarz diecezji i Kongresu witał on pana wojewodę Lamotę, oraz wszystkich przedstawicieli władz, zaznaczając iż Kongres powyższy ma na celu ożywienie życia katolickiego na Pomorzu i akcji katolickiej.

Następnie w krótkim przemówieniu wojewoda Lamotę stwierdził, iż rząd obecny otacza jaknajwiększą opieką Kościół katolicki. Hasłem rządu jest, aby społeczeństwo łączył, jednoczył. Temi hasłami kieruje się również i myśl katolicka. Przemówienie wojewody przyjęto frenetycznymi

oklaskami.

Imieniem dowódcy O. K. VIII gen. Pasławskiego, przemówił bardzo pięknie ks. prałat Sienkiewicz, który od dłuższego czasu pracuje w duszpasterstwie wojskowym. Wykazał on głęboką katolickość żołnierza polskiego i jego prawosć i szczerłość w wyznaniu nauki Chrystusowej. Przemówienie ks. prałata Sienkiewicza powitano burzą oklasków. Przemawiał jeszcze prezydent miasta Torunia p. Bolt oraz im. Kuratorjum Szkolnego p. Biedowicz.

Z wielką uwagą wysłuchano znakomitego przemówienia ks. arcybiskupa Teodorowicza, który mówił na temat: Najświętszy Sakrament źródłem akcji katolickiej. Szkoda, że inicjatorzy nie zarządzili ustawienia głośników i tylko pierwsze rzędy mogły dobrze słyszeć znakomitego kaznodzieję.

Po przemówieniach marszałek Janta-Polczyński odczytał nadesłane depeze od nuncjusza apostołskiego m. gr. Marmaggi'ego i ks. kardynała Hlonda oraz treść depeze hołdowniczych, które Kongres wysłał do Ojca św. i p. Prezydenta Rzplitej.

Wśród entuzjastycznych okrzyków na cześć Księżąt Kościoła p. Janta-Polczyński zakończył plenarne zebranie pochwaleniem Pana Boga.

Wieczorem w salach Dworu Artusa odbył się raut, wydany przez miasto na cześć dostojnych gości.

Z Pomorza.

Dalsze ofiary na okręt handlowy „Pomorze”

W dalszym ciągu na okręt handlowy „Pomorze” złożyli: Zarząd Koła T. N. S. W. Toruń zł. 544., II. Baon 67 pp. ofiarowane przez rezerwistów 82.46, Redakcja Słowa Pomorskiego zebrane w czasie od 29/4 — 15/5.29 r. 2.100.25, Redakcja Gońca Nadwiślańskiego wpłacone przez p. Filipowskiego Tadeusza 20., Redakcja „Drwęcy” w Nowemmieście zebrane po dzień 18.5.29 r. 295.15, Redakcja Rolnika Polskiego 210., Redakcja Głosu Wąbrzeskiego 198.81, Pow. Komitet Fl. Nar. w Brodnicy (stan. p. 6. V. 29) 13.327.10, Wydział Powiatowy w Gniewie 2.000, Klub Stenografów w Tczewie 50., Związek Maszynistów Tczew 112., Bank Ludowy Tuchola 100., Zamiast wieńca na trumnę s. p. Dr. Józefa Wybickiego, gmina Pruszcz powiat. Tuchola 86.70, Wydział Powiatowy Sepólno 100, Florjan Pościardowski, Elżbietowo 25.

Wydział Wykonawczy składa ofiarodawcom serdeczne podziękowanie.

Grudziądz. Pan wojewoda Lamont bawił ubiegłej niedzieli w Grudziądzu i wziął udział w uroczystości otwarcia sezonu wioślarskiego, z czem połączony było poświęcenie nowej łodzi pod nazwą

„Dniestr”. Aktu poświęcenia dokonał ks. prof. Jaranowski a chrzestnymi byli p. Wojewoda i małżonka prezydenta m. Włodka.

Toruń. (Zderzenie samochodów). W niedzielę 26. bm. ok. 11-ej w południe zderzyły się na ul. Lubickiej 2 samochody: dorożki Nr. 30 i 34. Nr. 30 kierował szofer p. Stan. Gromadzki, nr. 34 p. Wojciechowski. W obydwu taksówkach jechali pasażerowie, na szczęście jednak nikt z jadących szwanku nie odniósł, samochody natomiast zostały poważnie uszkodzone.

Tuchola. (Asystent kolejowy podpalczem). W Nowej Tucholi powstał pożar u asystenta kolejowego Bernarda Lewińskiego, wskutek czego spalił się chlew maszyny, stodola i szopa wraz z żywym i martwym inwentarzem. Przeprowadzone w związku z tem dochodzenia ujawniły, że pożar podłożył sam poszkodowany Lewiński Bernard, którego odstawiono do dyspozycji sądu grodzkiego w Tucholi.

Pelplin. (Kradzież). Z mieszkania p. G. przy ul. Kościuszki skradziono z portfela, leżącego pod poduszką, gotówkę 70 zł. Policja jest już na tropie złodziejaska.

Dąbrówka. pow. tucholski. (Włamanie na białym dniu) Jeszcze nie przebrzmiała wieść, o włamaniu się do mieszkania nauczyciela p. Szablowskiego, którego okradziono kompletnie z garderoby a już mamy do zanotowania nowy wypadek

Ona, kobieta nieposzlakowana?

— Nie, ja zmysły tracę!
Dźwignęła się z trudem. Zaledwie zrobiła kilka kroków, musiała znów usiąść na ławce.

We drzwiach domu ukazała się Anna.
— Panienko, panienko! — wołała w stronę ogrodu.

— Jestem tutaj.
Służąca podbiegła szybko.

— I cóż? Widziała panienska kogo...
— Ach, Boże!

— Czy Ludwik nie żyje?
— Nie, panienko... Ale przynajmniej nie cierpiał długo. Z drugiej strony głowy jest druga dziura... Kula przeszła mózg...

Magdalena zalamala ręce.
— Boże mój! Boże mój!

— To straszne! — szeptała służąca.
— Więcej, niż straszne.

Tak... I zabójczyni powróci i zajmie miejsce przy ognisku, w tym domu, który do niej należy... Z pewnością wróci, już zapewne jest w drodze...

— Boże, Uciekać stąd! zawołała młoda dziewczyna, zrywając się z ławki — muszę uciec!
— Co panienska mówi?!

— Ucieknę stąd, wyjadę! Tu pozostać nie mogę...

— Ależ, panienko, przecież nie można tak zostawić tutaj zmarłego. Co powie pani?

— Ach, matko moja!
Pocziwa dziewczyna ostępiała słysząc, jakim tonem Magdalena wymieniła te słowa „Ach, matko moja!”

— No tak, pani wkrótce powróci... Cóżby powiedziała, gdyby tu nie zastała panienki? A pan starszy? Niech się panienska napije trochę wina... A może zrobić herbaty, dobrze?

— Nie, nic nie chcę!... Chcę umrzeć, umrzeć!

— Panienko, niech się panienska uspokoi i na górę już nie chodzi. Ja tam pójdę i posiedzę tymczasem... Pani tylko patrzeć... I panienska nie może pozostać w ogrodzie, bo się zaziębi i zachoruje... Niech panienska poczeka na panią w salonie!

— Ach! Ona wróci! — zawołała Magdalena, chwytając się za głowę — ona wróci!

Ton, jakim Magdalena mówiła o swej matce, naprowadził służącą na myśl, że panienska jej rzeczywiscie zwarzowała. Poczęła też mówić do niej, jak do chorej:

— No, panienko, pójdziemy! Proszę mi podać rękę, o tak! Niech się panienska o mnie oprze... Panienska poczeka w salonie... Pobieglabym do Aubraisów, ale nie chcę panienki pozostać samej. Zresztą państwo powrócą zaraz.

(Ciąg dalszy nastąpi).

kradzieży. Ofiar p. Sz. wyjechał pewnego dnia do Mał. Komorzy, skąd powrócił po 50-minutowym pobycie. Mieszkanie pozostawił zamknięte na klucz. Gdy wszedł do mieszkania, był wprost o niemiał, zastał pokój zupełnie zdemolowany. Okno rozbite, drzwi od umywalni strzaskane, łóżko próżne i t. p. Od czasu pierwszej kradzieży p. Sz. u siebie niczego już nie przechowuje, to też złodziej nie bardzo się obłowił.

KRONIKA

Chelmska, dnia 29 maja 1929 roku.

Kalendarzyk.

Środa: Maksymina, Teodozji
Czwartek: Boże Ciało, Feliksa.

Wschód słońca: 3,33 rano

Zachód słońca: 19,37 po poł.

NOCNY DYŻUR LEKARSKI.

Dyżur niedzielny i tygodniowy dla członków Pow. Kasy Chorych pełni w tym tygodniu p. dr. Stęplewski.

DYŻUR NOCNY APTEK.

Dyżur nocny pełni „Apteka pod Orłem“ p. Wolskiego.

— **Z powodu braku prądu** tj. siły i światła w dniu 27-go jak i 28-go po całych godzinach, zostaliśmy bardzo przez brak ten pokrzywdzeni, gdzie nie mogliśmy wykonać nawet terminowych prac przytem także ukrywaliśmy naszych Szan. Czytelników, gdyż z powodów powyższych niemożliwym nam jest wydać dziś numeru obszerniejszego, za co serdecznie przepraszamy.

— **W jutrzejszy czwartek** przypada uroczystość Bożego Ciała. Jak już donosiliśmy we wczorajszym numerze uroczysta procesja, ze względu na Kongres Eucharystyczny, odbędzie się w naszej parafii dopiero w następną niedzielę.

— **Wyjazd uczestników na Procesję Bożego Ciała** do Torunia nastąpi specjalnym pociągami z Chelmski o godz. 5,32 rano.

— **Sprostowanie G. K. S. Chelmska**

— **G. K. S. Chelmska.** Do wczorajszego numeru otrzymaliśmy przedwczesną i mściwą sportowców notatkę. Umieściliśmy bowiem, że odbył się mecz piłki nożnej G. K. S. Chelmska — G. K. S. Chelmska w Chelmsku. Donosi nam klub tutaj, że mecz ów się nie odbył z powodu niepogody i innych zajęć, niezależnych od graczy.

— **We wczorajszym sprawozdaniu** z VIII zjazdu C. Rzeźn. zasłzy pewne niedokładności, które niniejszem prostujemy, 1) Po nabożeństwie i t. d. ma brzmieć: Pana Wojewodę jako pierwszy powitał zastępca burmistrza p. dr. Wyszowski, potem przemawiał prezes główny p. K. Syller z Poznania i prezes okręgowy p. Szczepański z Torunia. Po przemówieniu p. Wojewody, jedna z pań wręczyła wojewodzie bukiet kwiatów, druga przypięła odznakę zjazdową i żegnany gromkimi okrzykami ruszył w dalszą drogę. — W drugim zdaniu o wykonaniu śniadania ma brzmieć: Tu zasługują na specjalne uznanie wszystkie panie-małżonki naszych mistrzów, które zajęły się przygotowaniem i wydawaniem takowego zarazem za wytrwałość na posterunku od 5-ej do 12-tej, oraz panny które dopomagały i zajęły się specjalnie dekoracją stołów z p. Zagrabką na czele, nie można też pominąć p. Br. Zawackiego jako gospodarza.

— **Kronika policyjna.** Tutejsze władze policyjne spisały w dniu wczorajszym, za przekroczenie przepisów administracyjnych, 2 protokoły karne.

— **Z święta Druhen.** Ub. niedzieli (26 bm.) obchodziło tutejsze Stow. Młodych Polek swe doroczne „Święto Druhen“, które z powodu niedawnej uroczystości Poświęcenia Sztandaru, ograniczono do ram bardzo skromnych. O godz. 6¹/₂ rano przystąpiły Młode Polki podczas mszy św., odprawionej na ich intencję do Komunii św., zaś po poł. o godz. 4 odbyło się w auli Szkoły Wydziałowej uroczyste zebranie plenarne przy współudziale 30 druhen.

Obrady zabrała d-na prezeska G. Falkowska, witając zebrane Panie i d-ny. Po odczytaniu protokołu z ost. zebrania plenarnego przez d-nę sekr. M. Jeszkównę, nastąpił wykład patronki p. Mellinowej o służeniu sprawie i o obowiązkach Młodej Polki, który d-ny z zainteresowaniem wysłuchały.

Jako następny punkt odbyło się uroczyste przyjęcie 3 kandydatek na d-ny i to: M. Syrockiej, K. Piórkowskiej i St. Ziemielskiej, które po wysłuchaniu do nich zwróconego krótkiego przemówienia d-ny prezski, złożyły uroczyste przysięgę służenia dobrej sprawie i zostały powitane hasłem „Sprawie służ“.

W komunikatach zarządu omówiono sprawę Kongresu Eucharystycznego w Toruniu, na który się część d-en wybiera i wycieczkę na P. W. K. w połowie sierpnia. D-na prezeska podała do wiadomości, że pozyskałyśmy 8 d-en wspierających, że został nowoutworzony Okręg toruński, do którego nas przydzielono i dała sprawozdanie z Ur. Pośw. Sztandaru. Mianowicie: gwoździ pamiątk. otrzymaliśmy 38, z tych: od chrześniych 17, od Tow. zamiejscowych 10, od miejscowych 11. Odczytała telegramy, które z tej okazji wpłynęły i dała z powodu nieobecności d-ny skarbniczki krótkie sprawozdanie kasowe, oświadczając, że wszystkie koszta zostały pokryte, a nawet został czysty zysk.

W uroczaieniach dała d-na I. Dylewska krótkie sprawozdanie z uroczystości Poświęcenia Sztandaru w Gostkowie, na którą to w II. Święto Ziel. Świąt wystano delegację. Liczne oklaski pozyskała deklaracja d-ny St. Wudarskiej, którą to wygłosiła z przejęciem.

We wolnych głosach zaproponowała d-na wiceprezeska wybór naczelniczki, na którą wybrano jednomyślnie d-nę I. Grunauównę, która urząd ten przyjęła.

Na zakończenie jedna z Pań z patronatu obdarowała d-ny ogromną ilością cukierków, które przyjęły z zadowoleniem.

Po odśpiewaniu I zwrotki hymnu „Pieśń holdu Marji“ zamknęła d-na prezeska zebranie hasłem „Sprawie służ“! Druhen.

— **Kino „Polonia“** wyświetla dziś i w następane dni wesołe komedje, które trzymają widza w ciągłym śmiechu. Pierwszy obraz to **Kajtuś na ognistym smoku** przedstawiający odważne i śmiałe czyny Kajtusia. Oprócz tego wyświetla powyższe kino obraz dodatkowy, komedję w 3 aktach pt. „Jim wał go“, Kto chce się szczerze uśmieć, niech idzie dziś lub w następane dni do „Polonii“.

Z Rady Miejskiej.

We wczorajszy wtorek odbyło się posiedzenie Rady Miejskiej. Obrady zabrał przewodniczący p. Szymański. Do sprawdzania obecności członków wybrano pp. r. Nehringa i Grzywacza, poczem przewodniczący R. M. podał do wiadomości porządek dzienny.

Z kolei p. r. Litkowski odczytał sprawozdanie kasowe za kwiecień 1929 r., które Rada Miejska przyjęła.

Pod dalszym punktem obrad przyjęto do wiadomości pismo urzędowe o rozbudowie miasta, które głosi, że teren Kończewice nie może służyć do rozbudowy miasta, z powodu wzorowej gospodarki, jaka się tam rozwija. W tej sprawie zabrał głos p. radny Szóstakowski, który optymistycznie zapatrywał się na rozporządzenie i proponował do tego celu użyć miejsce obok parku 3 Maja. Zastępca burmistrza p. dr. Wyszowski nie godzi się na wywody przedmówcy i postanowił w tej sprawie konferować z p. wojewodą.

Sprawę całą wyjaśnił przewodniczący R. M. p. Szymański.

W dalszym ciągu przystąpiono do omówienia sprawy budowy boiska. W ostatnim czasie p. starosta podał nowy projekt budowy tegoż; koszta boiska według nowego programu p. starosty dra Bogocza wynoszą około 30750 zł. Starostwo wyasygnowało na ten cel 15.000 zł., Min. Spraw Wojsk. 10000 zł., a resztę wyasygnuje Magistrat.

Przewodniczący podał do wiadomości, że Województwo zakwestjonowało zakup ziemi pod budowę, z powodu zbyt wygórowanej ceny.

P. r. Nowicki odczytał sprawozdanie naczelnika, który był w ostatnich dniach badać teren i zapatruje się na to pesymistycznie.

P. dr. Wyszowski nie radził nad tem dyskutować. Rozstrzygnięcie pozostawiono Magistratowi.

W punkcie następnym przyjęto budżet dodatkowy na 1928/29 r. Województwo sprzeciwia się temu, aby zapomóg lub świadczeń gratyfikacji nie nazywać XIII-tą pensją i obniżyć zapomogi o 5% (95 %).

R. M. zastrzeżenia p. Wojewody przyjęła i na nie się zgodziła.

W ostatnim punkcie rozstrząsano sprawę gospody miejskiej, mianowicie czy można lub nie zmusić właściciela restauracji do utrzymywania gospody dla włóczęgów i żebraków.

W dyskusji na ten temat przemawiali pp. Nehring, Chrzanowski, Majewski, p. dr. Wyszkowski, Sylla, wice-prezes R. M. p. Czerwiński, Szóstakowski i inni. Ostatecznie sprawę odroczone i przekazano komisji regulaminowej. Na zakończenie sekretarz R. M. p. Korthals odczytał protokół, który Rada Miejska przyjęła.

Po posiedzeniu publicznem odbyły się obrady poufne.

Na srebrnym ekranie.

„Ponad Śnieg“.

Przyklasnąć można z szczerego serca Dyrekcji Kina „Konkordji“, że nie szczędzi kosztów na to, aby dać swym stałym bywalcom spektakl prawdziwie poważny tak pod względem wartości literackich, jak i artystycznych. Kto zna przedudne powieści Żeromskiego, ten nie potrzebuje specjalnej zachęty na to, aby pójść i oglądać je na srebrnym ekranie, „Ponad Śnieg“ — oto przepiękne dzieło Żeromskiego, które ukaże się na ekranie „Konkordji“. Dla łatwiejszego zorientowania się o wartości tego arcydzieła filmowego podajemy poniżej krótkie streszczenie:

„W starym kresowym dworze Łuży rządzi właścicielka majątku p. Rudomska. Rudomska była ciotką i opiekunką Ireny, współwłaścicielki majątków, przygarbionej po śmierci matki. Aby nie oddać ani piędy ziemi, która była dla Rudomskiej wszystkim, postanowiła ta ostatnia wyswatać Irenę sąsiadowi Olekowi, który nie chciał ani wiana ani rachunków. Skarbem Rudomskiej był syn Wiko, któremu też wyszukała skromną i potulną Helenę, marząc o szczęściu dwojga tych serc. Lecz jakies fatum nieszczęśliwe stanęło na przeszkodzie, bo Wiko zakochał się po uszy w swej kuzynce Irenie, dla której miłość ogarnęła go jak płomień. Wiko, nie chcąc utracić swej kochanki Ireny, pragnie nie dopuścić do ślubu z Olekowi-czem. W roztopach wiosennych, zaślepiony miłością, Wiko podnosi stawidła tamujące napór wody od zalewu wsi i drogi, którą idzie Olekowi-cz i zatapia tego ostatniego. Irena zamieszkuje z Wikiem w małym miasteczku. Miłość ich przerywa przyjaciel Wika, Światobór, który uwodzi Irenę w szeroki świat. W wybuchłej wojnie Wiko zostaje ranny i spotyka się z Heleną, która szuka ukojenia zawiedzionej miłości w szatach sanitarjuszki. Między innemi jeszcze przygodami los złączył Wika i Helenę w dworze w Łuży“.

Jak widać z powyższego, fabuła jest bardzo urozmaicona i interesująca. Przesuwa się tło miłosne z historją. Nie można na tem miejscu opuścić nazwiska naszej rodaczki, torunianki, która występuje w powyższym obrazie jako jedna z głównych osób. Spieszcie więc bywalcy, spieszcie sympatycy, a ujrzycie obraz wspaniały, cud literatury XX. wieku i techniki nowoczesnej. Pamiętajcie więc, że dziś jest dla nas rendez-vous w „Konkordji“!

Wiadomości kościelne

O 8-mej msza św.
O 10¹/₂ suma z procesją w kościele. Po poł. o godz. 5-ej, Nieszpory i majowe nabożeństwo.

Uroczysta procesja na rynek odbędzie się u nas w przyszłą niedzielę, dnia 2. VI. bm. br.

Buch towarzystw.

Zebranie miesięczne Tow. Kupców Samodzielnych w Chelmsku odbędzie się dnia 31 bm. o godz. 19³⁰ w „Hotelu Pomorskim“ ze wzgl. na bardzo obszerny i aktualny porządek obrad prosi o jaknajliczniejszy udział. Zarząd.

Baczność! Podoficerowie Rezerwy Koła Chelmska: Jutro, dnia 30 b. m. o godz. 4-tej (rano) zbiórka w Rynku wszystkich członków udających się pieszo na Kongres Eucharystyczny w Toruniu. Wymarsz nastąpi punktualnie o godz. 4.10. Członkom którzy użyją poślugu na powyżej podaną uroczystość zwraca się uwagę, ażeby biletów w Toruniu nie oddawali, gdyż za okazaniem tychże otrzymają zniżkę kolejową w drodze powrotnej.

Punkt zbiorowy w Toruniu: Plac przy Banku Polskim. Zarząd.

KINO KONKORDJA **Ponad śnieg**

CHELMŹA, ul. Kolejowa 24.

w środę 29 i w czwartek 30 bm.

Wielki szlagier ostatniej polskiej produkcji filmowej sezonu 1929 r. p. t.:

podług głośnej powieści **Stefana Żeromskiego**
W rolach głównych występują znani polscy artyści
z naszą uroczą rodaczką **toruniańką**

Zofją Szymańską w roli Heleny na czele.
Rzecz dzieje się w starym kresowym dworze Łuży
w czasie wojny bolszewickiej.

Pod względem technicznym obraz **Ponad śnieg** prześciga wszystkie dotychczas wyświeczone polskie obrazy!

Początek seansów w dni powszednie o godz. 8-mej i 9,30 wiecz.

Wolny wstęp i bilety ulgowe nieważne.

Ogłoszenie.

Z dniem 29. maja 1929 r. przeniesiemy się do nowego lokalu przy

Rynku nr. 5^a

Kasa otwarta dla publiczności od godz. 9-ej do 13-ej i od 15-ej do 17-ej a w soboty od 9-ej do 13 ej.

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI
miasta Chelmy Tel. 140.

Wszystkie gatunki

papy lepnik, smołę, trzeinę sufitową, gwoździe papowe i trzeinowe, cement portlandzki i wszystkie artykuły malarskie

Ciąż wielki wybór **tapet** jako i **Sól bydlęca**

oferuje po cenach konkurencyjnych

Hurtownia kolonialna i fabryka wódek i likierów

Fa Borus i Czerwiński
Chelma, ul. Strzelecka.

Reklama dźwignią handlu!

Zdolnych Agentów poszukujemy stale.

POŻARY

mogą doprowadzić Was do ruiny, jeżeli nie ubezpieczycie z wazniasu Waszego mienia w Towarzystwie

ZWIĄZEK UBEZPIECZENIA PRZEMYSŁOWCÓW POLSKICH

Oddział w Poznaniu. ul. Pocztowa nr. 11. Telef. 27-88.

Ajentyury we wszystkich miejscowościach, przyjmują ubezpieczenia od ognia, kradzieży z włamaniem i transportów na dogodnych warunkach.

Ajentyura na Chelme i okolice: p. Julian Czajkowski Chelma Rynek Garncarski nr. 1.

W jedności siła!

W jedności siła!

Związek Zjedn. Zawodowego Polskiego filji Rzemieślników i Robotników w Chelmy

urządza w rocznicę poświęcenia sztandaru dnia 2-go czerwca br. w ogrodzie „Willi Nowej”

WIELKĄ ZABAWĘ LETNIĄ

PROGRAM:

- O godz. 9⁰⁰ zbiórka wszelkich towarzystw w ogrodzie „Willi Nowej”, skąd ruszy pochód do kościoła i weźmie udział w procesji,
- O godz. 15. powtórna zbiórka towarzystw w ogrodzie „Willi Nowej”, skąd ruszy pochód przez miasto,
- O godz. 16. **KONCERT** w ogrodzie, podczas którego różne niespodzianki i gry towarzyskie.

Przygrywać będzie orkiestra Tow. Powst. i Wojaków z Chelma.

Wstęp do ogrodu 50 gr. — — dla dzieci 20 gr.

Po koncercie ZABAWA TANECZNA

Szanowne obywatelstwo miasta i okolicy jaknajprzejmiej zaprasza
Zarząd Z. Z. P.

Pomarańcze, Cytryny

Konserwy owocowe i warzywne

Prawdziwe soki owocowe nie sztuczne poleca po najniższych cenach

Wiktor Olszewski

Chelma — ulica Toruńska 36.

Wszelkie prace malarskie

wewnętrzne i zewnętrzne wykonuje solidnie i po przystępnych cenach.

Fr. Zieliński
mistrz malarski

Toruńska 14. II.

Hurt Łóżka metalowe Detal

Dostawy dla zakładów i Instytucji państwowych

sprzęty domowe i kuchenne poleca w wielkim wyborze po bardzo niskich cenach

F-ma JAN PAPRZYCKI
Bydgoszcz.
Zbożowy Rynek 3
róg Bernardyńskiej.

Konkurs na prace malarskie

Całkowite odmalowanie sali Kina Polonji. Oferty przyjmuje w poniedziałek 3. VI. od godz. 12—14-tej. Dyrek. Kina Polonji Rynek bednarski.

3-4 pokojowe mieszkanie

najchętniej w śródmieściu. Czynnz wedle ugody, płatny z góry na rok. Zgłosz. pisemne pod „Przełgładu Pomorskiego”.

Polecam

po cenach bezkonkurencyjnych rowery znanych fabrykatów na raty, maszyny do szycia, centryfugi, gramofony, mandolny, skrzypce, harmonje, organki, części do radja, baterje anodowe, baterje do lampk kieszonkowych, scyzoryki, nożyczki, brzytwy, maszyny do włosów strzyżenia, części dla prądu stałego jak: ogniwa mokre, drut miedziany, dzwonki, naciski i t. p. Warsztat mechaniczny

A. Wiecki, Chelma Rynek,

Nadszedł

nowy transport opon i detek rowerowych, znanych pod względem jakości krajowego wyrobu,

„Pepege”

i te, z powodu większego zakupu polecam po cenach niższych. Komplet garnituru 29 zł. Kolor opon na życzenie. Poleca warsztat mechaniczny

A. Wiecki, Chelma, Rynek

Zabłąkał się

pies - wilezek. Za zwrotem kosztów do odebrania **Imbram, Bielczyny.**

Druki

wszelkiego rodzaju wykonuje gustownie szybko i tanio.

Drukarnia Przemysłowa.

Pierwszorządne

Pianina

poleca

B. Sommerfeld

Największa w Polsce

Fabryka Pianin

Bydgoszcz

Śniadeckich 56

Tel. 883 i 458

KASA

ogniotrwała na sprzedaż u p

Wintera Toruńska 10.